

På Tapeten

En tidning för dig som är hyresgäst hos Kalixbo

TRYGGT • TRIVSAMT • TILLGÄNGLIGT

*Vi önskar alla våra hyresgäster
en riktigt glad sommar!*

I detta nummer

Bättre sopsortering

Sofia Palo ger tips till för att sopsorteringen ska bli lättare.

Arto Koivumaa

Försäkringsbolagens förlängda arm när olyckan är framme.

En grön oas

Nicole har låtit odlingskreativiteten flöda vilket har resulterat i en lummig och trivsamt uteplats.

Fåglarna sjunger och träden är nu åter gröna. Äntligen får vi väl säga. Bakom oss har vi en snörik och bitvis också mycket kall vinter så alla Kalixbor omfamnar nog värmen och ljuset lite extra mycket just nu.

När vintern var som kallast brann det i ett av våra hus ute på Näsbyn. Många människor fick lämna sina hem i hast samtidigt som det var -35 grader ute. Tack och lov kom ingen människa till skada.

En brand blir likafullt ett mörkt minne som följer de flesta genom livet.

I det här numret kan ni läsa om Arto Koivumaa som säkert många Kalixbor känner igen efter alla hans år inom Räddningstjänsten. I dag arbetar han som restvärdeledare och han är på så sätt länken mellan hyresgäst och försäkringsbolag. Han var också på plats när det brann på Näsbyn.

Som försäkringsbolagens förlängda arm försöker han att hjälpa alla de som drabbas. Men den krassa verkligheten är sådan att den som har låtit bli att betala sin hemförsäkring – eller den som aldrig ens tecknade någon. Den hyresgästen står då utan skydd.

Har du en hemförsäkring så får du hjälp med såväl nytt boende som lösöre. Många tror att det är en hyresvärd's uppgift att ordna med ersättningsbostäder men någon sådan skyldighet finns inte. Det är inte vi på Kalixbo som ska ordna en ny bostad

efter en brand utan det är försäkringsbolaget som gör det. Och har man då inte en hemförsäkring som gäller så har man satt sig själv i en extremt dålig sits.

Vi har i den mån vi har kunnat försökt att hjälpa alla som har behövt nytt boende. Men det är inte så att vi har hur många tomma lägenheter som helst.

Därför har Kalixbo som krav att varje hyresgäst som skriver på ett hyresavtal också måste intyga att man har hemförsäkring. Däremot kan vi inte kontrollera hur varje hyresgäst sköter sina åtaganden mot försäkringsbolaget utan det ansvaret vilar på varje enskild individ som hyr av oss.

Så Kalixbos uppmaning till alla som hyr lägenhet är att se till att man verkligen har en hemförsäkring som gäller. De där hundralapparna som försäkring kostar är värda enormt mycket om olyckan är framme. Genom försäkringen har man till exempel möjlighet till nytt boende, nya kläder och nytt lösöre. Utan hemförsäkring så blir tragedin med en brand så mycket större.

ALEXANDER JOHANSSON

På varje återvinningsstation finns också en skylt med en QR-kod. På så sätt kan man till exempel komma i kontakt med ansvariga om man tycker att stationen behöver tömmas eller städas.

Genom att vika ihop till exempel mjölkpaket tar de tomma förpackningarna mindre plats i hemmet.

Med dina två fötters hjälp blir äggkartongen mindre skrymmande.

Sofia visar vägen mot bättre sopsortering

Sopsorteringen kan bli bättre hos de flesta. Det här gäller inte minst boende i hyresrätter.

Sofia Palo är miljöingenjör på Kalix kommun och hon kommer med en hel del tips till för att sopsorteringen ska bli lättare.

Sofia Palo arbetar som miljöingenjör på Kalix kommun och hon berättar att det i dag finns 19 olika sopsorteringsstationer runt om i kommunen. Lika fullt är det väldigt mycket av det som ska sorteras som hamnar i brännbart avfall. Hon hoppas nu att allt fler väljer att sortera sina hushållssopor på det sätt som är tänkt.

- Vi kan alla bli mycket bättre. Det är fortfarande alldeles för mycket som bara slängs i restavfall (som förut kallades brännbart) men som skulle kunna delas upp och sorteras, säger Sofia Palo.

Hon har samtidigt förståelse för att det kan vara svårt att ha plats med flera påsar om man bor i en mindre lägenhet.

- Men då kan man ju ha en påse bara och sortera när man är vid återvinningsstationen. Då får man i stället gå lite oftare, säger hon.

Det finns inte något krav att man måste diska det som ska sorteras utan det är mer för ens egen skull när man ska lagra det hemma i väntan på att det ska tas till någon av återvinningsstationerna.

Sedan visar hon enkelt hur en mjölkförpackning kan vikas ihop:

- En sådan här kan man vika ihop ganska lätt. Då tar det mindre plats och det är viktigt för då behöver det inte hämtas lika ofta. Ett tips för mjukplast är ju att man knölar ner mjukplasten i till exempel en brödpåse som också ska återvinnas. Och som man sedan kan knyta ihop, säger hon.

Det kommer på sikt att bli möjligt att göra mycket av sopsorteringen i direkt närhet av varje fastighet. Det här är en omställningsprocess för Kalixbo som både tar tid och kostar pengar.

- Vi kommer att bygga om befintliga soprum men i flera fall är de befintliga utrymmena för små så vi försöker nu att hitta lösningar. Allt för att göra det enkelt och lätt att sortera hushållsavfallet, säger Alexander Johansson som är vd för Kalixbo. Men fram till dess behöver man ta sig till återvinningsstationerna.

Det finns 19 sopsorteringsstationer runt om i kommunen. Man kan hitta en karta till sin närmaste station på www.kalix.se/avfall eller på www.sopor.nu.

Hur arbetar man inom kommunen för att medborgarna ska bli bättre på att sortera soporna?

- Nu har vi precis övertagit ansvaret för ta in allt avfall från stationerna. Vi har bland annat tagit fram en ny sopsorteringsguide. Den är inte publik ännu men så fort som den är klar kommer vi att trycka upp den och skicka ut till alla hushåll.

Finns det något annat som underlättar för alla kommunmedborgare?

- Vi informerar också på vår hemsida. Och vi har även satt upp nya skyltar där det också finns en QR-kod som man kan scanna med sin mobil där man via den vägen kan få en sopsorteringsguide som finns på www.sopor.nu.

Behöver Kalixborna bli bättre på att sopsortera?

- Ja. Men det gäller nog alla. Inte bara i Kalix. Vi försöker i alla fall att underlätta och informera. På en rad olika sätt.

Hur många återvinningsstationer finns det i Kalix kommun i dag?

- Det finns en bemannad återvinningscentral. Den ligger efter vägen mot Vitvattnet, en bit från brandstationen. Utöver det finns 19 stycken återvinningsstationer runt om i kommunen. Man kan hitta en karta till sin närmaste station på www.kalix.se/avfall eller på www.sopor.nu.

Arto Koivumaa har gått i pension från sitt ordinarie jobb som räddningschef i Kalix kommun. Som Brandskyddsföreningen restvärderäddare är han i dag i stället försäkringsbolagens förlängda arm på plats direkt för att hjälpa efter till exempel en brand.

Arto möter de människor som har drabbats av brand

Arto Koivumaa möter ofta människor som drabbats av brand.

Han var också på plats när det brann i Näsbyn.

- Jag blir lite som försäkringsbolagens förlängda arm i det akuta skedet, säger han.

Det finns i dag tre stycken brandbefäl i Norrbotten som är restvärdeledare. Arto Koivumaa i Kalix är en av dessa. Han har gått i pension från sitt ordinarie jobb som räddningschef i Kalix kommun, en tjänst som han hade 1999-2022. Han är nu i stället arvodesanställd av Brandskyddsföreningen restvärderäddning.

Där blir han länken mellan försäkringsbolag och de människor som drabbas av till exempel en brand.

- Vi åker ut till bränder, vattenskador, översvämningar eller andra händelser som

inleds med att Räddningstjänsten åker ut och gör det akuta på platsen. Och sedan när de har avslutat sitt uppdrag kommer vi in i bilden, berättar Arto.

Hans uppdrag i den här rollen är dels att minimera de efterföljande skadorna och göra bedömningar om åtgärder som till exempel saneringar.

- Och även den viktiga delen med den sociala biten. Att vara med och stötta de skadelidande i den situation som de har hamnat i, säger han.

Efter en brand har många människor inte

någonstans att ta vägen. Där spelar han en viktig roll som länk mellan de som har drabbats och de olika försäkringsbolagen.

- Jag möter de som står där efter en brand kanske bara i sin morgonrock utan någon mobiltelefon och med bankkortet inne i bostaden som har brunnit ner, säger han.

Precis innan intervjun har han varit vid en villabrand som drabbade ett äldre par.

- Är man i 80-årsåldern och inte har någonstans att ta vägen och det är -30 grader ute. Där åker jag ut och skapar en kontakt mellan dem och deras försäkringsbolag och

prata med dem så att man till att börja med kan lösa den akuta biten, säger han.

Det handlar i första läget ofta om att finna ett ersättningsboende så att man får tak över huvudet.

- Vi är försäkringsbolagens förlängda arm på skadeplatsen. Vi kommer ut i det akuta skedet, säger han.

Vad händer när du möter människor som inte har något försäkringsbolag?

- Vi utgår ju alltid ifrån att alla har en hemförsäkring eller en villaförsäkring. Det utgår man ju som ifrån, att det har folk. Så vi inleder med att ta upp de skadelidandes uppgifter med personnummer, adress, försäkringsbolag och kontaktuppgifter.

Vad händer om det inte finns någon tecknad försäkring?

- Då upphör vårt uppdrag. Då har man inget försäkringsskydd över huvud taget. Man får inte ersättning för sina kläder, sina möbler. En försäkring måste man absolut ha för att ha en trygghet.

Hur ofta händer det att du möter skadelidande som inte har någon försäkring?

- Tyvärr händer det alltför ofta i flerfamiljshus. Många fastighetsägare ställer också ett krav när man tecknar hyreskontrakt att de

måste ha en giltig försäkring. Efter ett år när det åter är dags att betala försäkringen så låter man bli att betala.

Vilka konsekvenser kan det få?

- Enorma konsekvenser. Allt man äger och har försvinner. Och man har inte något skydd. Var och en kan ju tänka sig in i det. Du står i en morgonrock och allting är borta och där du inte har något försäkringsskydd över huvud taget.

En brand är ju en tragedi i sig men kommer en sådan här sak också ja då står människor verkligen inför en personlig tragedi?

- Ja, så är det verkligen. Man har det kanske har det lite knapert i vanliga fall också. Men det blir tusen gånger värre om det inträffar en brand och du saknar din försäkring.

Finns det något råd till de som har försäkring när det till exempel kommer till att dokumentera vad man har i sitt hem?

- Det är jätteviktigt att man har någon typ av dokumentation. I vårt fritidshus har vi fotograferat vad vi har för egendom inne i fritidshuset. Samma gäller ju med lägenhet eller hus där man bor permanent. Det kan gälla allt från kläder till köksutrustning.

Att gå systematiskt från rum till rum?

- Ja, så kan man ju göra. Så att man får med

◀ Den otäcka branden på Näsbyn i vintras gjorde att många boende plötsligt stod utan hem. Eldsvådan inträffade också när vintern var som kallast.

▲ En restvärderäddare hjälper de skadelidande med det mest nödvändiga och lämnar sedan över allt till respektive försäkringsbolags ordinarie skadereglerare.

det mesta. Och man bör kanske teckna en försäkring som är lite dyrare än en basförsäkring för då har man en större möjlighet att få en bättre ersättning i händelse av brand. Sedan bör man ha det förvarat, inte i en byrålåda, utan någonstans på annan plats än i hemmet så att det finns kvar i händelse av brand. Det är jätteviktigt.

Om du i korta ordalag repeterar din funktion?

- Jag och vi som arbetar så här kommer ut i det akuta skedet och blir försäkringsbolagens förlängda arm. Vi hjälper de skadelidande med det mest nödvändiga och lämnar sedan över allt till respektive försäkringsbolags ordinarie skadereglerare.

Hur känns det att möta människor där det visar sig att de har helt enkelt inte något försäkringsskydd?

- Det känns ju jobbigt. Vi måste vara så pass tydliga och ärliga och säga att tyvärr, vi har inte någon möjlighet att hjälpa dig. För så är det ju. Det låter hårt men det är den bistra sanningen. Då står de där utan möjlighet att få hjälp och det vill man ju inte att någon ska råka ut för. Det händer inte ofta men det händer likafullt alltför ofta. Man måste ha en hemförsäkring. Och det gäller alla. Även den som bor i en hyresrätt.

” Då står de där utan möjlighet att få hjälp och det vill man ju inte att någon ska råka ut för.

Nicole Härnelius har längtat till sommaren och värmen. Hennes uterum hemma på Åkervägen 8 är tack vare hennes gröna fingrar som en vilsam grön oas.

På Nicoles balkong finns både blommor och grönsaker. Men där finns naturligtvis också plats för henne och barnen när de till exempel vill äta eller fika.

Nicole förvandlar balkongen till en grön oas

Nicole Härnelius har skapat en grön oas på Åkervägen 8. Trebarnsmamman som älskar odling får uteplatsen att grönska.

Ibland kan man åstadkomma stora och fina saker med små medel. Nicole Härnelius uteplats på Åkervägen 8 är ett bra exempel på det. Där har hon låtit odlingskreativiteten flöda vilket har resulterat i en lummig och trivsamt uteplats.

Den 37-åriga trebarnsmamman tog över sin mammas hyreskontrakt för tre år sedan och nu både vårdar och uppskattar hon sitt boende. Lägenheten på 87 kvadratmeter är i markplan och omfattar tre rum och kök. Här försöker hon nu att skapa trivsel både för sig själv och sina tre barn – och där är uteplatsen viktig.

När sommaren närmar sig börjar hon att fundera vilka fröer och plantor som hon vill sätta i jorden.

- Det många kan ske inte tänker på är väl att man kan odla i liten skala och ändå få till något. Det handlar mycket om glädjen att se något växa. Man mår bra av det

tycker jag. Det sprider så mycket energi att se att det blir någonting, säger hon.

Lägenheten som ligger i markplan ligger alldeles intill portingången. Mellan sin balkong och ingången har hon även där planterat såväl sallad, kryddväxter som blommor.

Att sjunka ner bland växterna med en gammeldags, hederlig veckotidning är perfekt avkoppling för Nicole.

Ett grönt inslag som möter en varje gång som porten passeras.

- Jag hoppas väl att det är fler än jag som tycker om när det växer. Jag försöker att sköta om det så att det är fint, säger hon.

Innan hon flyttade till Åkervägen 8 bodde hon en bit bort på Näsbyn, även det i en av Kalixbos fastigheter. Det var på tredje våningen men hon kände så mycket för sin mamma lägenhet och ville gärna byta boende när hennes mor gick bort.

- Jag trivs bra här. Lägenheten är i bra skick. Och hon odlade här också. Det kändes därför än mer värdefullt att få fortsätta, säger hon.

Hon talar med värme om grannsämjan som hon säger är mycket god:

- Vi är många barnfamiljer som bor här så vi blir lite som en familj. Vi är flera stycken som har barn i samma ålder så alla barn

umgås tillsammans på fritiden. Och innan min minsta började i förskoleklassen så har han gått på dagis tillsammans med två andra barn härifrån och då har vi turats om att ta hem barnen från dagis, berättar hon.

Sedan tillägger hon med lite skämtsamt underton:

- Vi har ju pratat om att köpa ett stort hus och bo som i ett kollektiv. Och där odla våra egna grönsaker på riktigt. Det hade varit så kul.

En liten grind på balkongen gör att det är lätt för barnen Tilde, Kevin och William att öppna och ta sig ut på innergården också den vägen.

- Man kan släppa ut barnen mer fritt. Och ha mer kontroll än när vi bodde på tredje våningen. Oftast brukar det vara fullt med barn här. Det är liv och rörelse, säger hon.

Hon stannar sedan upp vid en av sina plantor. Intill några gurkor växer också paprikor. Hon är kock till yrket och arbetar sedan drygt två år på Furuhedsskolan. Mat och

grönsaker ligger henne varmt om hjärtat.

- Den här har jag odlat från paprikakärnor som jag har torkat. Först satte jag det i en glassbytta. När det blev små skott har jag planterat om det i större. Och nu har vi paprikor här, säger hon och ser på några gröna paprikor som hänger på kvisten.

Hon gjorde likadant med tomaterna som växer alldeles intill.

- Det behöver inte vara svårare. Man behöver inte köpa några frön eller plantor. Det går ändå, säger hon.

Ett spontant odlings tips till andra kommer av bara farten:

- Prova. Man ska våga prova.

Förutom tomat och paprika har hon även odlat grönkål, chilli, sallad, gräslök, basilika, rabarber och dill.

- Det blir gott. Och jag blir glad av att odla. Kan allt gröna också glädja någon annan är det ju bara roligt. Jag tycker att odling hör sommaren till, säger Nicole Härnelius.

Att hela tiden se och uppleva hur någonting växer är något som tillfredsställer väldigt många.

Snart kommer knoppar att bli till blommor och rabatterna att lysa i alla regnbågens färger.

Hon odlar sin egen sallad i rabatten intill balkongen.

Rabatten är också ett sätt att hedra minnet av hennes mor som bodde i lägenheten före henne. Och som också tyckte om att odla.

Även paprikan ser ut att trivas.

Bilder av Mitt Kalix

Nu uppmanar vi alla er läsare att skicka in bilder från Kalix. Det kan vara från den där minnesvärda dagen på isvägen. Eller från din favoritplats i samhället eller i skärgården. Eller från promenaden när drivorna var meterhöga och allt var inramat av vit snö. Du har kanske fångat ett djur på bild en fin kväll eller en vacker solnedgång.

Vår vackra kommun är verkligen fin på så många sätt. Hjälp oss att visa det.

Ös på med bilder så vi får se ditt Kalix. Gärna med någon kort kommentar till varje bild.

Så ska vi skapa ett bildspel för att visa upp den här unika och fina platsen som vi bor på.

Ange vem som har fotograferat.
Och gärna också var och när bilden är tagen.

Skicka bilderna till: info@kalixbo.se

VÄLKOMMEN ATT KONTAKTA OSS

Välkommen att kontakta oss per telefon, via e-post eller personligt besök på vårt kontor beläget på Lejongatan 7 i centrala Kalix.

Besökstid kundtjänst vardagar kl 09.30-11.30
Telefontider kundtjänst kl 09.30-11.30, 13.00-15.00

Gör din felanmälan direkt via vår hemsida www.kalixbo.se

E-post: info@kalixbo.se Telefon: 0923-189 00

Felanmälan vardagar kl 07.30-09.30 telefon 0923-18900 val 1

Akut felanmälan (fel som ej kan vänta till morgondagen) övrig tid 0923-18900 val 1

Kundtjänst öppettider under sommaren

Från den 17 juni till 12 augusti:

Öppet för besök: kl 09.30-11.30

Telefontider: kl 13.00-15.00

Vecka 29 (15-19 juli) har kundtjänst stängt.

